

Vuoden 1993 Puupäähä-tulla kruunattu graafikko, taidemaalari ja sarjakuvapiirtäjä Riitta Uusitalo on valittu Valtion taideollisuustoimikuntaan kaudeksi 1995-97. Uusitalo oli Sarjakuvaseuran nimeämä ehdokas kysyiseen toimikuntaan. Niinpä sarjakuvantekijöiden kannattaisi nyt lähettää hakemuksiaan taideollisuustoimikunnalle, kun siellä on alan edustaja pitämässä taiteenlajimme puolta.

Suomi saa ensimmäisen sarjakuvatohtorinsa! Kasvatustieteiden lisensiaatti P.A.Mannisen tohtorinväitöskirja on vihdoin valmis. Tampere University Press julkaisee väikkärin nimellä *Vastarinnan välineistö -sarjakuvaharrastuksen merkityksiä*. Mannisen väitösläislausu on 10. helmikuuta Tampereen yliopistossa. Sarjainfo onnittelee lämpimästi ja palaa asiaan lähemmin tuonnempana.

Politiittien sarjakuvan piirtäjä Keijo Kervinen kuoli 7. lokakuuta. Kervinen oli syntynyt 13. joulukuuta 1931. Poliittiset sarjakuvat ovat Suomessa siis entistäkin harvinaisempia. Puolueisiin sitoutumattoman vasemmistolaisen Kervisen sarjoja olivat mm. Rautakoura, Yleismies Jantunen ja Vartiainen, joita julkaistiin enimmäkseen ammattiyhdistysten lehdistä. Jalava on julkaissut Rautakourasta kaksi kokoelmaa.

Helsingiläinen Good Fellows -putiikki on ollut vuoden vaihteessa ahkera. Joulun alla ilmestyi Scott McCloudin upea Sarjakuva - näkymätön taide ja tammikuussa avataan kaupun yläkerran galleria. Ensimmäinen näyttely esittelee Jukka Murtosaaren. Originaalien ohella Murtsi näyttöytyy galleriassa videolla ja pariin otteeseen liveinäkin. Aluksi galleria on auki parina päivänä viikossa,

mutta ryhmille ovet aukevat sopimuksen mukaan muulloinkin.

Kati Kovácsin albumi *Vihreä rapsodia* ilmestyy ruotsiksi nimellä *Grön Rapsodi*. Asialla on suomalaisten vanha tuttu Optimal Press ja projekti saa tukea Ruotsin valtion kulttuurimäärärahoista. Albumi julkaistaan ensi helmikuussa.

Comics Journal -lehden numerossa 172. Suuren Kurpitsan julkaisut saavat odottamatonta palstatilaa. Journalin lopussa on aina "hittiliistä"-aukeama, jolle lehden toimittajat poimivat vakavissaan suosittelemisen arvoisia uutuusia. Kurpitsan tuotteille on uhrattu yli puolet tilasta.

Toimittaja Anne Rubinstein ällistelee muun muassa Sami Toivosta, ja kysyy kielitaidottomana voiko nuoren Toivosen teksti olla yhtä briijanttia kuin hänen piirrostyylinsä. Samaten Rubinstein arvelee, että vika on geeneissä tai pitkässä rylsässä talvessa, kun viisi miljoonaiseen Suomeen on pesiytynyt niin paljon sarjakuvagraafista lahjakkuutta.

Kurpitsan ja suomalaispiirtäjien läpimurto voi olla käsillä, mikä ei tarkoita enempää eikä vähempää kuin sitä että meikälaisten piirtäjien sarjakuvia aletaan tosissaan kääntää englanniksi, jenkkiä aloitteesta.

Myös ranskalainen laulehti PLG noteeraa numerossaan 30 suomalaiset sarjakuvat näyttävästi kokonaisella sivulla. Ranskalainen Patrick Marcel ja Hard&Pet-konsernin Petri Kempainen esittelevät kotomaamme tuotoksia.

Norjassa on jaettu vuoden Sproing-pystit. Kotimaisen palkinnon sai Steffen Kverneland esikösalbumistaan *De knyttede never*. Käännösalbumina palkittiin Art Spiegelmanin Maus. Palkinnot jakoi

Norsk tegneserieforum.

Liettua on saanut ensimmäisen aikuisten sarjakuvalehtensä. Nimi *Bus dar* merkitsee samaa kuin ranskalaisen laulehden titteli (*a sivre*) eli *kätkä jatkuu*. Ruotsalainen vastineemme *Bild & Bubbla* kehuu, että keskinkertaisten fantasia-sarjakuvien joukossa on myös kelpo realismia kuten Mati Sienoksen *Sunu daktaras*.

Ralf König joutui Münchenissä kaupungin nuorisoviraston hampaisiin. Vihreät poliitikot eivät pitäneet hänen sarjakuva-albumiansa nimiä soveliaina yleiseen myyntiin.

Samoihin alkoi Königin sarjakuvien pohjalta tehty elokuva sai ensi-iltansa Saksassa. König on itse valvonut leffan toteutusta, joten se lienee melko uskollinen sarjakuville. Suomalaiset pääsevät tarkastamaan *Vapautettu mies* -elokuvan ensi kevään, kun helsingiläinen New York -elokuvateatteri tuo sen ohjelmistoonsa.

Piirretty Sarajevo on saanut tuekseen sarjakuvaseuran. Entisen lakimiehen Jusuf Hasnabegovin kehittämä supersankari *Bosman* pistää haettiin

serbeille isojen lihasten, blondin tyttöystävän ja moottoripyörän tuella. Hasnabegovic ryhtyi tekemään *Bosman*ia sairaalassa menettettyään toisen jalkansa. Hänen veljensä Sabit on koonnut ryhmän käsikirjoittajia ja piirtäjiä, jotka keräsivät 20 000 markkaa painokuluihin, *Bosman*in ensimmäinen numero ilmestyi syyskuussa.

Kanadalainen lehti *Drawn & Quarterly* ei sitten muuttanutkaan albumiksi. Ulkoasuultaan se kyllä uudistui. Lehden syksyn numerossa on sarjakuvia mm. Tardilta ja Sethiltä. Kun Rawkin on lopetettu, *Drawn & Quarterly* on varsinkin uudessa asussa luultavasti maailman kauden vaihtoehtosarjakuvalehti.

Lontoon sarjakuvakeskuksessa työskentelevä, Suomessakin vierailut, David Lloyd on lähettänyt tärkeimmille sarjakuvajulkaisuille hätäsanoman. Julkisen tuen kaventuessa liki kymmenvuotias keskus on joutunut pahaan taloudelliseen kriisiin, joka uhkaa sulkea koko laitoksen. Keskus järjestää opetusta sarjakuvan piirtämisessä. Sitä varten tarvittaisiin 30 000 puntaa, josta vain pieni osa voidaan

kerätä vähävaraisilta oppilailta kurssimaksuina.

Jos joku tahtoo tukea koulua, voi ottaa yhteyttä joko Neil Johnstoniin tai David Lloydin osoitteella London Cartoon Centre, 14 Conlan Street, London W10 5AR.

Vieraillessaan taannoin Suomessa englantilainen Bryan Talbot kertoi piirtävänsä ensistä realistisempaa sarjakuvaa inestien uhrista satukirjailija Beatrix Potterin tyyliä ja elämää lainaillen. Ensimmäinen numero *The Tale of One Bad Rat* -lehteä on nyt ilmestynyt *Yhdysvalloissa* Dark Horses kustantamana ja se vaikuttaa ihan hyvältä.

Jeff Smithin *Luupää* voitti isoimman potin vuotuisista Eisner-palkinnoista. Se palkittiin parhaana jatkuvana sarjana ja parhaana huumorijulkaisuna. Smith itse sai parhaan tekijän palkinnon ja *Bone*-lehden numerot 8-10 julistettiin parhaiksi jatkotarinaksi.

Scott McCloudin *Understanding Comics* palkittiin parhaana sarjakuvaa käsittelevänä kirjana. Käsikirjoittajan palkinnon vei Neil Gaiman. Steve Ditko ja Stan Lee nostettiin kunnia-galleriaan (Hall of Fame).

Jeff Smith napsi runsaasti myös Harvey-palkintoja. Hänet julistettiin parhaaksi piirtäjäksi ja hän sai erikoispalkinnon huumorista. Luupää-albumi palkittiin parhaana kokoelmana.

McCloudin *Understanding Comics* niitti yhtä paljon kunniaa. Tekijä vei parhaan käsikirjoittajana palkinnon ja hänen tekoleensä parhaan graafisen romaaniin ja sarjakuvaa käsittelevän teoksen palkinnon.

Parhaaksi käännösalbumiksi valittiin Munozin ja Sampayon *Billie Holiday* ja parhaaksi sanomalehtisarjaksi *Bill Wattersonin Lassi ja Leevi*. Jack Kirbyn nimeä kantavaan kunnia-galleriaan korotettiin *Bob Kane* ja *Bill Finger*.

B-elokuvien kunkku Roger Corman ryhtyy julkaisemaan sarjakuvia. Hänen *Cosmic Comics* -kustantamonsa alkaa kyhätä lähinnä Cormanin elokuviin liittyviä sarjakuvia, joista ensimmäiset ilmestyvät ensi maaliskuussa.

Tietokoneen käyttämisen sarjakuvien ja animaation teossa ei ole ollut enää aikoihin uutinen. Mutta nyt Amerikan ihmemaassa on kehitetty ohjelma, joka tuottaa sarjakuvia ihan

yksinään alusta loppuun. John Poundin kehittämä ohjelma simuloi sarjakuvan tekemisen kaikkia vaiheita käsikirjoituksesta luonnostelun kautta piirtämiseen. Se sylkää painovalmiin stripin ulos printeristä viidessä minuutissa. Ohjelman tuottamia sarjakuvia julkaistaan jo *Anthem Monthly* -viihdelehdessä. Pound väsäsi parhaillaan ohjelmaansa uusiksi, jotta sarjoihin tulee lisää vaihtelua.

Yli 30 sarjakuvan parissa työskentelevää naista kokoontui San Diegon sarjakuvafestivaalilla elokuussa perustamaan uutta *Friends of Lulu* -yhdistystä. Sen tarkoituksena on edistää ja rohkaista naisten osallistumista sarjakuvabisnekseen niin lukijoina kuin tekijöinä. Porukkaan kuuluu naisia alan kaikilta tasoilta - lukijoita, kustannustoimittajia ja tekijöitä.

Art Spiegelman ei ole julkaissut uusia sarjakuvia sitten *Maus*in, mutta hän on kuvittanut yhden kirjan. *The Wild Party* on Joseph Moncure Marchin kirjoittama villi jazz-ajan ruoelma 20-luvulta. William Burroughs on maininnut sen innottaneen itsensä kirjoittajan uralle.

Underground-vaari Robert Crumb on saanut kyseenalaista julkisuutta *Yhdysvalloissa*. *Uusnatsien* lehti *Race & Reality* julkaisi ilman tekijän lupaa tai tietoa kaksi Crumbin tarinaa *Weirdon* numerosta 28. Crumb tarkoitti sarjansa *When the Niggers Take Over America* ja *When the Jews Take Over America* (Kun nekrut ottaa vallan Amerikassa ja Kun juekut ottaa vallan Amerikassa) satii- täreiksi, mutta natsien omittua ne lehdistö on epäillyt piirtäjätörun vakauksia. Eikä ihme. Crumbin sarjat tuppaavat tällä kertaa venyttämään pahasti ymmärtäväisenkin lukijan huumorintajua. Jopa piirtäjä itse on myöntänyt olleensa huolissaan sarjojen vastaanotosta. *Uusnatsit* osoittivat huolen aiheelliseksi. Kyseenalaiset sarjakuvat leviävät nyt *Race & Reality*in sivuilla kansainvälisesti.

Kustantamonsa nimeä kantava lehti *Dark Horse Presents* on saanut uuden toimittajan. *Bob Schreck* lupaa lehdelle uutta vaihtoehtoista linjaa. Mukaan tulee sarjoja mm. *Cudin* tekijältä *Terry LaBanilta* ja *Helvetistä-sarjan* piirtäjältä *Eddie Campbelliltä*. Lehden sadanteen numeroon

tulee 110 sivua sarjakuvia mm. *Roberta Gregorilta*, *David Mazzucchelli*ltä, *Kyle Bakerilta* ja *Frank Millerilta*.

Gary Larsen ei aio uusia sopimustaan super-suositun *Harhama / Kaukana* poissa -pilaruutunsa tekemisestä *Universal Press Syndicate*in kanssa. *Kontrahti* loppui vuoden vaihteessa ja yli 1500 lehteä ympäri maailmaa joutuivat lo- pettavaan sarjan julkaisemisen. Kokoelmien julkaiseminen jatkuu toistaiseksi.

Fanaattisimmankin populaarikulttuurin kannattajan on ehkä syytä paneutua hetkeksi myös taiteeseen. Suomen Kansallisooppera tuo nimittään 1.4. ensi-iltaan *Gounod'n oopperan Faust*, josta ainakin kaikki Tintin-sä lukeneet tuntevat *Koruaarian Bianca Castafioron*, tuon *Milanon satakien*, iki-ihana tulkintana.

INTERNETISTÄ LÖYTYY !!!!

SARJAKUVA-AIHEISIA UUTISRYHMIÄ

[rec.arts.comics.mics](http://www.css.itd.umich.edu/users/kens/comics.html)
[rec.arts.comics.marketplace](http://www.phlab.missouri.edu/HOMES/c617145_www/comix.html)
[rec.arts.comics.info](http://www.reed.edu/~rseymour/home/comics/comics.html)
[rec.arts.comics.x-books](http://www.eecs.nwu.edu/cgi-bin/read-comics/worldviews?today)
[alt.comics.alternative](http://www.ii.uib.no/~magnus/list/disney-comics.html)
[sfnet.harrastus.kulttuuri.sarjakuvat](http://www.eden.com/comics/comics.html)

WWW-OSOITTEITA :

<http://www.kaapeli.fi/~sarjaks/>
<http://www.edu.uulu.fi/publish/valopil k/sarjakuva.htm>
<http://nearnet.gnn.com./news/comix/index.htm>
<http://www.kaapeli.fi/sarjaks/>
<http://www.sci.fi/kukunor/>
<http://www.digimark.net/wraith/cerebus.html>
<http://www.amory.com/comics/>
<http://www.eden.com/comics/comics.html>

<http://www.css.itd.umich.edu/users/kens/comics.html>
http://www.phlab.missouri.edu/HOMES/c617145_www/comix.html
<http://www.reed.edu/~rseymour/home/comics/comics.html>
<http://www.eecs.nwu.edu/cgi-bin/read-comics/worldviews?today>
<http://www.eecs.nwu.edu/cgi-bin/read-comics/bizarro?today>
<http://www.ii.uib.no/~magnus/list/disney-comics.html>
<http://akebono.stanford.edu/yahoo/Entertainment/Comics/>
http://akebono.stanford.edu/yahoo/Entertainment/Comics/Comic_Strips/Dilbert/
<http://www.uta.fi/yhteydet/sarjaket.html>
 (HUOM! Sisältää listan www.stä löytyvistä säännöllisesti ilmestyvistä sarjakuvista)

<http://www.cs.fsu.edu/projects/group12/hobbies.html>
<http://student.dhalden.no/studenter/jonal/Comics/rac.home.html>
<http://dragon.acadia.ca:1667/~860099w/comics/comics.html>
<http://www.eecs.nwu.edu/cgi-bin/read-comics>
<http://www.armory.com/comics/new.html>
<http://www.armory.com/comics/gallery.html>

FTP-OSOITTEITA:

<ftp://rtfm.mit.edu/pub/usenet/rec.arts-comics.creative>

GOPHER-OSOITTEITA:

<gopher://gopher.tamu.edu/11.dir/comics.dir>
<gopher://gopher-nulk.scu.edu/pictures/comics/comics.70>